

GUVERNANȚA CORPORATIVĂ ȘI AUDITUL INTERN: MECANISME CHEIE ÎN GESTIONAREA RISCURILOR DE REPUTAȚIE

CORPORATE GOVERNANCE AND INTERNAL AUDIT: KEY MECHANISMS IN REPUTATION RISK MANAGEMENT

Autori: Cătălina HÎNCU

catalina.hincu@student.usv.ro

Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava, România

Andreea-Mihaela PUHA,

andreea.puha2@student.usv.ro

Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava, România

Conducător științific: Florin BOGHEAN

Dr., conf. univ., Universitatea Ștefan cel Mare Suceava, România

florinboghean@usm.ro

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3786-776X>

Abstract. *This paper explores the crucial role of corporate governance and internal audit in managing reputational risks, specifically focusing on the automotive industry. In a globalized economic context, the vulnerability of companies to reputational crises is increasing, and deficiencies in governance and audit mechanisms can have significant consequences on financial performance and stability. The study analyzes the impact of reputational risks, highlighting the case of the Dieselgate scandal that affected Volkswagen, compared to the proactive approaches of BMW and Mercedes-Benz in protecting corporate image through compliance, sustainability and effective communication. The aim is to highlight the need to optimize corporate governance and internal audit to prevent and effectively manage reputational crises in the automotive industry.*

Keywords: *Corporate governance, audit, reputational risk, automotive industry*

JEL Classification: G32, M14, M42

Introducere.

Stabilitatea economică este direct afectată de reputația unei companii. Crizele de reputație, cum ar fi „Dieselgate” (Volkswagen), pot afecta negativ percepția publică. Astfel, guvernarea corporativă și auditul intern devin esențiale pentru prevenirea și gestionarea acestor riscuri. Acest studiu examinează modul în care diferitele companii auto abordează aceste mecanisme. Este necesar o abordare integrată care să combine sustenabilitatea, transparența și o guvernare solidă. În acest context, studiul actual oferă o perspectivă aplicativă asupra unor exemple specifice din industria automobilelor.

Literature Review.

1. Guvernarea corporativă și rolul său în gestionarea riscurilor

Guvernarea corporativă este un sistem de reguli, procese și mecanisme prin care companiile sunt gestionate și controlate [1]. Aceasta se bazează pe un set de principii rigide ce pot minimiza riscurile, evita instabilitatea financiară sau deteriorarea reputației, printre acestea se numără: *Transparența, Responsabilitatea, Echitatea și Responsabilitatea socială*. În continuare, vom explora conceptului de guvernare corporativă (a se vedea Tabel 1):

Tabelul 1. Metaanaliză privind conceptul de guvernanță corporativă

Nr.	Autori	Definiții
1	A. A. Berle Jr. (1997)	„Guvernanța corporativă implică sistemul de reguli și practici care încearcă să asigure alinierea intereselor managerilor cu cele ale acționarilor.” (The Modern Corporation and Private Property, 1932, ediția revizuită, 1997)
2	Marco Becht, Patrick Bolton și Ailsa Röell (2005)	„Guvernanța corporativă se referă la sistemele și regulile care determină modul în care o companie este condusă și controlată, în vederea asigurării unei administrări eficiente și a protejării intereselor acționarilor.” (Corporate Governance and Control, 2005)
3	Luc Renneboog și Peter G. Szilagyi (2017)	„Guvernanța corporativă constă în structurile, procesele și politicile care reglementează relațiile dintre proprietari, manageri și alte părți interesate în cadrul companiilor.” (The Oxford Handbook of Corporate Governance, 2017)

Sursa: prelucrare proprie pe baza Telembeci D., Guvernanța Corporativă, ULIM, București

Pe baza acestora putem concluziona faptul că guvernanța corporativă nu doar protejează o companie de riscuri iminente, ci și contribuie la dezvoltarea sa sustenabilă pe termen lung. [2]

2. Auditul intern și contribuția la transparență și responsabilitate

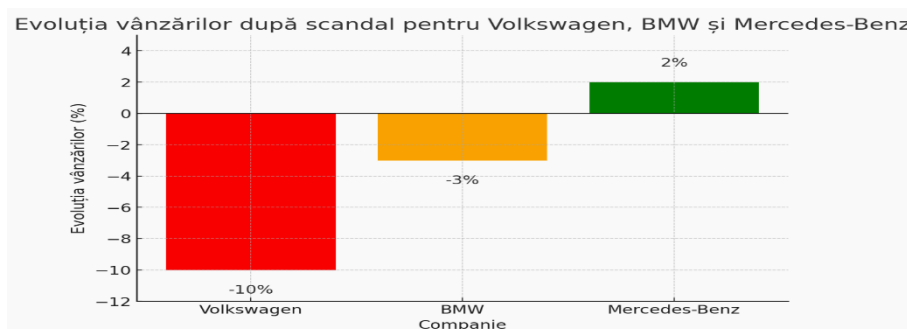
Prin capacitatea sa de a oferi o evaluare independentă și obiectivă, auditul intern contribuie la creșterea încrederii în procesele decizionale și la reducerea incertitudinilor privind conformitatea cu reglementările și standardele etice. [3] Auditul intern este definit de Institutul Auditorilor Interni (IIA) ca fiind o activitate independentă de asigurare obiectivă și de consiliere, destinată să adauge valoare și să îmbunătățească operațiunile unei organizații. Acesta ajută organizația să-și atingă obiectivele printr-o abordare sistematică și metodică ce evaluează și îmbunătățește eficacitatea proceselor de management al riscului, control și guvernanță. [4] Institutul Auditorilor Interni (IIA) stabilește principiile fundamentale ale auditului intern, care includ independența, obiectivitatea, confidențialitatea și competența profesională. Aceste principii asigură un cadru unitar pentru desfășurarea auditului intern și contribuie la consolidarea credibilității acestuia în procesul decizional. [5] Rolul principal al auditului intern este de a asigura un cadru solid de control intern, care să prevină fraudă, ineficiențele operaționale și abaterile de la reglementările impuse. [6]

3. Riscul reputațional în mediu corporativ

Riscul reputațional reprezintă amenințarea asupra imaginii, încrederii și credibilității unei companii în ochii părților interesate. Acest tip de risc nu e doar un rezultat al unor crize interne, ci poate fi generat și de percepția publică asupra modului în care o companie desfășoară activitatea. [7] Gestionarea riscului reputațional presupune strategii pro-active și reactive, guvernanța solidă, monitorizarea riscurilor și comunicarea eficientă în criză. Auditul intern joacă un rol esențial în detectarea și corectarea eventualelor deficiențe care ar putea afecta reputația organizației. [8]

Impactul Scandalului Emisiilor Asupra Reputației VOLKSWAGEN

Volkswagen, unul dintre cei mai mari producători de mașini din lume, a fost fondat în Germania în 1937. Scandalul Dieseldgate (18.09.2015) a dezvăluit manipularea testelor de emisii de către Volkswagen. Consecințele au inclus amenzi de peste 33 miliarde USD [9], scăderea acțiunilor cu 33% și pierderea încrederii publicului. Scandalul a avut un impact major asupra industriei auto germane, iar Volkswagen a răspuns prin măsuri strategice precum compensații, investiții în vehicule electrice și reforme interne, pentru a-și recâștiga credibilitatea și a limita pierderile. În continuare, pentru a evalua poziționarea Volkswagen față de alți producători, este prezentată o analiză comparativă a evoluției vânzărilor (a se vedea Grafic 1):

Grafic nr. 1: Evoluția vânzărilor după scandal pentru Volkswagen, BMW și Mercedes-Benz

Sursa: Prehucrare proprie

Scandalul emisiilor a afectat diferit vânzările: Volkswagen a scăzut cu 10%, BMW cu 3%, iar Mercedes-Benz a crescut cu 2%, evidențiind importanța guvernancei corporative și a comunicării eficiente în gestionarea crizelor reputaționale. Pentru a evita situații similare, companiile trebuie să adopte politici pro-active de conformitate, să investească în sustenabilitate și să comunice transparent în perioade de criză.

Un aspect esențial al măsurilor de remediere luate de Volkswagen a fost îmbunătățirea sistemului de audit intern și reformarea guvernancei corporative. Volkswagen a fost criticată pentru lipsa unui mecanism de control eficient, ceea ce a permis existența unei culturi organizaționale care a tolerat fraudele[10]. Ca răspuns, compania a înființat un comitet de conformitate și a adoptat politici mai stricte deraportare internă pentru a preveni astfel de practici în viitor.

Concluzii.

Lecția fundamentală care se desprinde este că prevenirea riscurilor reputaționale impune existența unor structuri robuste de guvernare corporativă, o supraveghere continuă a conformității cu reglementările aplicabile, integrarea principiilor sustenabilității în strategiile organizaționale și, implementarea unor mecanisme eficiente de comunicare transparentă și promptă în contextul situațiilor de criză.

Referințe bibliografice

1. Cadbury A. (1992). *Report of the Committee on the Financial Aspects of Corporate Governance*, London: Gee & Co. Ltd.
2. Bratiloveanu A. (2022), Controlul intern managerial în entitățile publice, Academia Română-Institutul național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu", p. 26. <https://www.cide.ro/Alina%20Bratiloveanu%20-%20Controlul%20intern.pdf>
3. Onica M. C. (2013), *Auditul intern – pilon cheie al guvernancei corporative*, Univ. Danubius, Economica., p. 207
4. Institutul Auditorilor interni (IIA), <https://www.theiia.org/globalassets/site/standards/editable-versions/global-internal-audit-standards-romanian.pdf> accesat la data de 15.03.2025.
5. Florea, R., & Florea, R. (2013). Internal audit and corporate governance. *Economy Transdisciplinarity Cognition*, 16(1), 79.
6. Magnanelli, B. S., Nasta, L., & Pirolo, L. (2017). Preventing financial statement frauds through better corporate governance. *Corporate Ownership & Control*, 14(3), 271-285.
7. Pickett, Spencer K. H. (2007), *Corporate Fraud: A Manager's Journey*. John Wiley & Sons, p. 54
8. Rusu D.(2021), The Effect Of Internal And External Factors On Strategic Management For Innovation Processes At The Company Level, *Proceedings Of The 15th International Management Conference "Managing People And Organizations In A Global Crisis"* 4th– 5th November 2021, Bucharest, Romania, p. 408-418.
9. Dura C. (2019), The Volkswagen Emissions Scandal – Facts, Figures And Effects, *Annals of the University of Petroșani, Mechanical Engineering*, 21 (2019), 35-48
10. Bachmann R, (2017), Firms and Collective Reputation: The Volkswagen Emission Scandal as a Case Study, CESifo Working Paper, No. 6805, Center for Economic Studies and ifo Institute (CESifo), Munich, p.17.